

» Dossier de premsa

30 octubre 2025

EXPOSICIÓ TEMPORAL

Colita. Antifémína

Del 31 d'octubre de 2025 al 25 de gener de 2026. Disseny Hub Barcelona

EXPOSICIÓ
31.10.25-25.01.26

DISSENY HUB
BARCELONA

antifemina
Colita

Entrant al mar. Sitges, 1968 © Archivo Colita Fotografia

Colita. Antifémína

Del 31 d'octubre de 2025 al 25 de gener de 2026, Disseny Hub Barcelona

INTRODUCCIÓ:

Del 31 d'octubre de 2025 al 25 de gener de 2026 es podrà veure al Disseny Hub Barcelona (DHub) **Colita. Antifémína**, una exposició que exhibeix les fotografies que Isabel Steva Hernández, més coneguda com a **Colita**, va aportar a un projecte conjunt amb l'escriptora **Maria Aurèlia Capmany**, amb qui a finals de la dècada dels setanta va crear el **primer fotollibre feminista de la Transició**. Les imatges de la fotògrafa barcelonina constitueixen un **retrat impactant de la realitat que vivien les dones a l'època**. Lluny de quedar-se només en una mirada cap al passat, la mostra planteja al visitant una **reflexió sobre temes tan vigents com la pervivència del patriarcat, la cosificació de la dona, la prostitució o la vellesa femenina**.

Àvia i neta. Barcelona, 1976. De la sèrie 'La dona marginada en la societat' © Archivo Colita Fotografía

Antifémína va ser creat l'any 1976 a quatre mans entre Colita i Capmany. Juntament es van submergir en el vast arxiu de la fotògrafa, replet d'imatges de **dones de totes les edats, procedències i condicions socials**. A partir d'aquí, van escollir els temes que desitjaven presentar al llibre, aquelles qüestions que pretenien **exposar, denunciar i reivindicar**. I Colita va sortir al carrer per retratar aquells temes dels quals volien parlar però que no estaven suficientment representats al seu arxiu. Les seves imatges, sorgides d'una **mirada humanista i tendra**, i les **paraules profundes, intel·ligents, subversives i plenes d'humor** de Capmany van donar forma a un llibre que elles mateixes es van encarregar de maquetar de manera artesanal.

Posteriorment, l'escriptora va convèncer el seu amic **Ángel Sánchez-Gijón**, llavors al capdavant de l'editorial **Editora Nacional**, perquè **publicués l'obra l'any 1977** amb una tirada de 3.000 llibres. Pocs anys després, la destitució de Sánchez-Gijón va suposar també la **retirada del mercat** i la **destrucció del llibre**. Van quedar només alguns exemplars que ja s'havien distribuït. Més de quatre dècades després, l'any 2021, **l'Ajuntament de Barcelona, l'editorial Terranova i l'Archivo Colita el van treure de l'oblit** i en van fer una nova edició, amb Francesc Polop com a editor i dissenyador del volum. La reedició del llibre va ser un èxit i es van exhaurir els 2.000 exemplars disponibles. Per això, ara s'ha fet una segona reedició amb l'Ajuntament de Barcelona i el DHub coincidint amb l'exposició.

L'exposició, comissariada pel director de l'Archivo Colita, **Francesc Polop**, recupera les imatges del llibre, moltes de les quals no s'havien exposat abans. La mostra es va poder veure l'any 2024 a Madrid i arriba ara a Barcelona de la mà del **DHub, La Fàbrica** i el **Círculo de Bellas Artes** ampliada amb **25 noves fotografies que aporten més profunditat i consistència** a les 10 seccions de la mostra - corresponents als 10 capítols del llibre-. En total, al DHub **s'hi exposaran 120 fotografies de les 172 de la publicació original**.

Obreres a la fàbrica. Barcelona, 1976. © Archivo Colita Fotografía

Valor social i fotogràfic

Les dones van ser un tema recurrent en l'obra de Colita. El seu arxiu està replet de retrats de dones en múltiples situacions. Segons Polop, això es deu al fet que **Colita sempre va "mirar i veure" a les dones**. I ho va fer amb una **mirada propera, intel·ligent, amb molt d'humor i carregada d'intenció**. Va ser, per a ella, una manera de **posar en valor la imatge i la presència de les dones a la societat**.

Com el llibre en el qual es basa, aquesta exposició aporta una **visió crítica de la societat prèvia al final del franquisme** i una **representació del món de la dona i del patriarcat dominant**. Una

aproximació que presenta, en deu capítols, aspectes que defineixen la realitat de les dones de l'època: **la vellesa, el matrimoni, el treball, la religió, la prostitució, la cosificació, la doble marginació d'algunes dones, les models, la floreta i la disfressa.**

Colita. Antifémina **visibilitza allò que ha estat sovint invisibilitzat: la vida de les dones**, els seus anhels, els seus desitjos, el que les oprimeix i el que els preocupa. Un retrat que és profundament realista, perquè, segons la mateixa Capmany “no hi ha res més estimulants, més corrosiu, més revolucionari que la realitat”. L'exposició és, per tant, una **reivindicació feminista sense pancartes**, sense fotografies de manifestacions ni eslògans polítics.

Dones al Paral·lel. Barcelona, 1965. © Archivo Colita Fotografía

Amb tot, la mostra no és només una mirada al passat, sinó que **connecta amb el present**. Les imatges de Colita i les paraules de Capmany **conviden el visitant a reflexionar sobre temes tan vigents a dia d'avui com ara la pressió estètica, la cosificació de les dones, la vigència del patriarcat, la prostitució o la invisibilització de les dones a la vellesa.**

Més enllà d'aquest valor social, l'exposició **acosta al visitant l'obra de Colita**, un dels grans noms del fotoperiodisme català en tota la seva dimensió fotogràfica. El tiratge fotogràfic acurat, modern i sense artificis **destaca la força de les imatges i interpel·la directament al públic.**

Sessió d'estudi per a Consol Tura. Barcelona, 1976.
De la sèrie 'L'art d'arribar a ser cosa' © Archivo Colita Fotografía

Colita i Capmany, artistes, intel·lectuals i feministes

La mostra és també un **homenatge a dues figures destacades de la cultura catalana** del segle XX i XXI. Dues artistes i intel·lectuals, modernes i empoderades, properes políticament, que van formar part d'un grup de dones que **es van atrevir a trencar el silenci i a començar a parlar de feminisme a les acaballes de la dictadura del general Franco**. Colita i Capmany van col·laborar a *Vindicación Feminista*, una revista editada a Barcelona que propiciava el debat, la informació i la denúncia sobre la situació de la dona. A més, van participar en nombroses mobilitzacions en favor de la igualtat i de les llibertats. I, al llarg de la seva trajectòria artística, van reivindicar el feminisme a través dels seus llibres i fotografies.

CONTINGUT DE L'EXPOSICIÓ:

"I això que veurem ara no és altra cosa que el contacte amb la realitat, i no hi ha res de més estimulant, de més corrosiu, de més revolucionari, que la realitat".

"Les imatges següents són, ni més ni menys, el reflex, en l'ull de la càmera, del que és allà. El reflex en l'ull de la càmera, perquè no es tracta d'una realitat prèviament ordenada, però tampoc del que solen veure els ulls distrets del vianant.

Els ulls de la càmera existeixen en funció dels ulls del fotògraf. M'atreiria a dir que el fotògraf endevina i la càmera desvela. La realitat és allà, amb poques modificacions.

Així doncs, què és el que el fotògraf, aquell ésser poderós, carregat de maletes, s'enduu al carrer? Doncs, precisament, això que es troba en el substrat de la realitat, el que la fa possible com a realitat, el que se'ns ofereix perquè hi veiem i no hi veiem, perquè estem distrets amb el moviment, el nostre i el de les coses, amb les urgències, amb la decisió de veure el que no és allà i hem decidit que hi sigui.

Les imatges parlen per si mateixes".

Maria Aurèlia Capmany

Capítol 1: Història d'una solitud

Dona darrere la reixa. Sanlúcar de Barrameda, 1969. De la sèrie 'Història d'una solitud' © Archivo Colita Fotografía

“Com envellir sense quedar-se darrere d’una finestra engabiada?”

“Però un home vell encara és un home, tot i que sigui vell; una dona vella no és res. Ha de ser un cos apetible, un cos fecundable, ha deixat de ser el genèric que ha estat acceptat com l’essència de la Feminitat. La fèmina s’ha convertit en antifèmina. No és ni dona ni home; és una altra cosa”.

Maria Aurèlia Capmany

Capítol 2: Carrera femenina amb assegurança de vellesa

Preparatiu de la núvia. Barcelona, 1963. De la sèrie 'Carrera femenina amb assegurança de vellesa' © Archivo Colita Fotografia

“Casa’t i ja ho veuràs! Casa’t i tindràs la vida resolta: diners, llit i prestigi social”.

“Ja ho veus, dona: el ritual, l’espectacle és teu. Un ritual minuciós amb vestimenta, pintura i música”.

Maria Aurèlia Capmany

Capítol 3: Treball o feina

Segadores. Castilla, 1963. © Archivo Colita Fotografía

“Sempre que es representa el símbol del treball, se sol representar un home. Això vol dir que, en teoria, la dona no treballa”.

“Les mans de les dones que treballen són exactes a les mans dels homes que treballen”.

Maria Aurèlia Capmany

Capítol 4: La religió com a refugi

Rosari del pare Peyton. Barcelona, 1965. ©Archivo Colita Fotografía

“La immensa majoria de les monges no entren al convent per fer-hi alguna cosa, sinó per evitar el risc de la vida”.

“I precisament perquè és refugi, el convent no és sinó solitud en companyia”.

Maria Aurèlia Capmany

Capítol 5: Una professió arriscada

Putes al Barri Xino. Barcelona, 1969. De la sèrie 'Una professió arriscada' © Archivo Colita Fotografía

“Els homes miren, observen, escullen. No sense risc. El risc enalteix el cor viril voluntàriament envilit”.

“La prostitució ha de ser de carrer, perquè és l’antillar”.

Maria Aurèlia Capmany

Capítol 6: Esquarterar un cos

Boca de vedet. Barcelona, 1965. De la sèrie 'Esquarterar un cos' © Archivo Colita Fotografía

“Així doncs, hem sortit al carrer i ens hem sorprès de veure tant de maluc lliure, tant de pit engrandit, tanta cama arrapada a les parets i als fanals. No hem vist dones, fixin-s’hi, sinó trossos de dones”.

“Un ésser humà és un tot. Es tracta de separar d’un tot cadascuna de les parts que poden ser utilitzades com a motor per al desig”.

Maria Aurèlia Capmany

Capítol 7: La dona marginada en la societat

Gitaneta a Montjuïc. Barcelona, 1963. © Archivo Colita Fotografía

“Com s’ha de poder realitzar la vida d’una dona, un ésser marginat, dins d’una societat marginada?”

“Ser persona és desfer-se del genèric per realitzar-se com a individu. La realitat gitana es manifesta de manera col·lectiva, la comunitat gitana és el jo”.

Maria Aurèlia Capmany

Capítol 8: L'art d'arribar a ser cosa

Sessió de models al Park Güell. Barcelona, 1967. De la sèrie 'L'art d'arribar a ser cosa' © Archivo Colita Fotografia

“Com en la màgia, la model sap quins elements del seu rostre són sagrats; quins elements del seu rostre expressen el que és ella: una imatge de perfecció inexistent”.

“És impressionant que el luxe vagi acompanyat de fam. La mida ha de ser exacta, ni un mil·límetre més”.

Maria Aurèlia Capmany

Capítol 9: La floreta

La floreta. Barcelona, 1963. © Archivo Colita Fotografía

“Llançar floretes suposa que la dona hagi de sentir-se afalagada i aclaparada al mateix temps. Afalagada perquè és important que un individu del sexe masculí es digni a fixar-se en ella, i aclaparada perquè el correcte és que se senti acorralada, perseguida, assetjada, sense cap altra arma que el silenci i el rubor. La dona ha nascut per escoltar i callar”.

Maria Aurèlia Capmany

Capítol 10: La disfressa

Majorets. Granollers, Barcelona, 1975. © Archivo Colita Fotografía

“Que ningú confongui el gest d’audàcia de les majorettes amb un gest d’audàcia de la dona que porta dins; la dona sembla arraulida darrere d’aquesta imatge paròdica de l’home”.

“Però no ens enganyem. No ha estat ella qui ha decidit aquesta mascarada. Cama amunt, cama avall, a veure si s’animen els nostres clients distrets”.

Maria Aurèlia Capmany

LES AUTORES:

COLITA:

Colita a La Pedrera. Barcelona, 1978 © Archivo Colita Fotografía

Isabel Steva Hernández neix a Barcelona el 1940. Més coneguda per Colita, deu aquest sobrenom al seu pare, que li explicava que havia nascut sota una col.

Juntament amb els seus mestres i amics Oriol Maspons, Xavier Miserachs, Francesc Català-Roca i Leopoldo Pomés, recorre Barcelona acostant-se al món gitano del Somorrostro i de Montjuïc, al flamenc, al Barri Xino, a La Rambla... En definitiva, a la vida de la seva ciutat i dels qui l'habiten.

En paral·lel al seu treball de carrer, Colita va generant una galeria de retrats immensa, fotografiant personatges que van d'Ocaña a Miró, de Mompou a García Márquez o de Tàpies a Orson Welles. La proximitat i el compromís personal la vinculen amb moviments culturals com la Gauche Divine, l'Escola de Barcelona o la Nova Cançó, que fotografia i de què forma part.

En comprendre que la transició democràtica és un moment irrepetible, es llança al carrer amb les seves càmeres. Fotografia la tancada de Montserrat, la mort de Franco, la primera manifestació gai de 1977 i les manifestacions polítiques a favor de l'amnistia, contra l'adulteri femení i a favor de l'avortament, entre d'altres.

Compromesa amb la lluita per les llibertats i els drets democràtics, especialment els de la dona, col·labora com a editora gràfica a la revista Vindicación Feminista (1976).

Fotògrafa incansable durant cinc dècades, va col·laborar amb publicacions com Interviu i Fotogramas, entre moltes altres. Va realitzar més de quaranta exposicions i va publicar més de setanta llibres de

fotografia. La seva obra forma part de col·leccions tan importants com les del Museu Nacional d'Art de Catalunya i el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, i se li han atorgat reconeixements com la Medalla al Mèrit Artístic de l'Ajuntament de Barcelona, el títol de doctora honoris causa per la Universitat Autònoma de Barcelona, el Premi Bartolomé Ros (PHotoESPAÑA), la Creu de Sant Jordi, el Premi Nacional de Fotografia el 2014 i la Medalla d'Or al Mèrit en les Belles Arts el 2021.

Colita mor a Barcelona el 31 de desembre de 2023.

MARIA AURÈLIA CAPMANY:

Mª Aurèlia Capmany. Barcelona, 1978 © Archivo Colita Fotografía

Maria Aurèlia Capmany i Farnés, dona polifacètica, escriptora, pedagoga i política, neix a Barcelona el 1918, filla de l'editor i folklorista Aureli Capmany i neta de l'advocat i intel·lectual Sebastià Farnés. Va estudiar Filosofia i Lletres i va participar en activitats culturals clandestines. Escriptora precoç, va guanyar el Premi Joanot Martorell amb *El cel no és transparent*, una de les seves primeres novel·les, i el 1968 el Sant Jordi amb *Un lloc entre els morts*, que més tard es portaria als escenaris.

El món del teatre va marcar la seva trajectòria, primer com a dramaturga i més tard com a actriu, fins a arribar a participar en tres pel·lícules. Amb Ricard Salvat va impulsar la fundació de l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual, on va impartir cursos de literatura dramàtica. També es va endinsar en el teatre de cabaret d'intenció crítica en col·laboració amb l'escriptor Jaume Vidal Alcover, la seva parella.

El feminisme es va fer palès des de ben aviat en la seva actitud pública, les seves opinions i les seves declaracions. Es manifestà en novel·les com *Feliçment jo sóc una dona* (1969) i en assajos com *De profesión mujer* (1971) o *Carta abierta al macho ibérico* (1973), antecedents clars d'*Antifemina*. Paral·lelament, va escriure per a la revista *Vindicación Feminista* i va participar, entre d'altres, en les ja històriques Jornades Catalanes de la Dona de 1976.

Com a dona políticament compromesa, el 1976 va participar en el Miting de la Llibertat i en el procés constituent del Partit Socialista de Catalunya. Amb l'arribada de la democràcia, Capmany passaria a jugar un paper actiu en la política de la seva ciutat. Va ser nomenada regidora de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona durant la primera legislatura del PSC —li devem la recuperació del Palau de la Virreina i del Mercat de les Flors— i, a partir de 1987, assumí la regidoria d'Edicions i Publicacions. En paral·lel a la seva activitat municipal, va ser membre de la Diputació de Barcelona des de 1983 fins a la seva mort, el 2 d'octubre de 1991 a Barcelona.

EL COMISSARI:

FRANCESC POLOP (Bolbaite, València, 1961)

Escultor i dissenyador format a l'Escola Massana i a la Facultat de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona, ciutat on resideix desde ben petit. Durant la seva etapa formativa, i en paral·lel, treballa per a TVE (entre altres, Juego de niños) i en teatre com a dissenyador de vestuari, escenografia i ajudant de direcció (Companyia Enric Majó, Companyia Flotats).

En l'àmbit de l'escultura, a més d'impartir classes, ha realitzat exposicions individuals i col·lectives, així com obra pública, com ara l'estàtua de Carmen Amaya a la plaça Forgas de Begur.

Als anys noranta funda el seu estudi Polop Disseny, des d'on desenvolupa projectes de branding, imatge corporativa, disseny editorial i interiorisme per a diverses institucions i empreses privades. En el camp del disseny editorial, per encàrrec d'Ana María Moix, dissenya el nou segell de l'Editorial Bruguera i crea les seves col·leccions d'assaig, narrativa i poesia. Amb diferents estudis d'arquitectura, participa en el disseny gràfic i els catàlegs d'exposicions com La Catalunya paisatge a la Fundació Caixa Catalunya/La Pedrera o Habitar el presente al Ministeri d'Habitatge de Madrid. Amb l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB) elabora publicacions, llibres, revistes i divers material de comunicació i grafisme.

Coneix la fotògrafa Colita el 1983 i, des de llavors, estableixen un vincle d'amistat i col·laboració professional, essent ella una figura fonamental en la seva vida. Per a Colita dissenya llibres com Carmen Amaya 1963. Taranta, Agosto, Luto y Ausencia, La meva cançó, o catàlegs com Colita Flamenco, així com la recuperació i el disseny del llibre Antifemina, publicat recentment. A més, ha comissariat per a ella diverses exposicions: Bestiario al Museu de Zoologia de Barcelona; Ojo Colita a la galeria Fernández-Braso/PhotoEspaña de Madrid; Colita Flamenco. El viaje sin fin, al Palau de Carles V de l'Alhambra de Granada i també al Teatro Español de Madrid.

L'any 2005 dissenya la web colitafotografia, que ha anat ampliant al llarg del temps amb abundant material gràfic i d'arxiu, per tal de fer arribar l'obra de Colita al màxim nombre possible de persones i institucions.

Ha tingut l'honor i, ahora, la tristesa de comissariar l'exposició Antifemina per al Círculo de Bellas Artes de Madrid, en col·laboració amb La Fábrica. Aquesta es va inaugurar el febrer del 2024, dos mesos després de la defunció de Colita, el 31 de desembre de 2023, i ara arriba a la ciutat natal de Colita de la mà del Disseny Hub Barcelona.

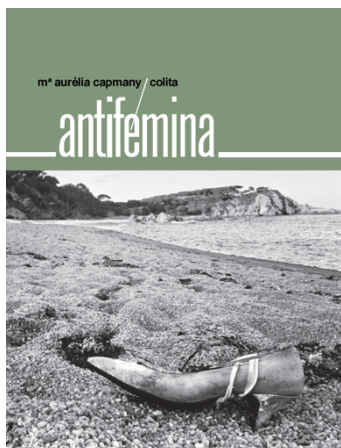
Fruit d'aquestes col·laboracions, de l'entesa i de la profunda amistat, el seu estudi acull actualment l'Archivo Colita Fotografía, que dirigeix i gestiona com a hereu dels drets, amb l'objectiu de difondre l'obra de la gran fotògrafa.

2021_COLITA I FRANCESC POLOP_ © Javi Fernández

LLIBRE:

Amb motiu de l'exposició, l'Ajuntament de Barcelona i el DHub han reeditat el llibre publicat l'any 1977 per Colita i Maria Aurèlia Capmany, Antifemina. La presentació tindrà lloc al DHub el pròxim 27 de novembre.

Autors: M. Aurèlia Capmany, Mary Nash, Francesc Polop
Editors: Ajuntament de Barcelona i Disseny Hub Barcelona
Any de publicació: 2025
ISBN: 978-84-9156-640-3
Número de pàgines: 247 pàgs.
Mides: 220 x 280,5 mm (tancat)
Preu: 30 €

ACTIVITATS PARAL·LELES:

Més enllà de la presentació del llibre, el Disseny Hub Barcelona ha organitzat altres activitats relacionades amb l'exposició que es faran en els pròxims mesos, com ara una taula rodona sobre feminismes i diverses visites guiades amb el comissari de la mostra, Francesc Polop. Aquestes activitat estaran disponibles a la web del DHub pròximament.

Imatges en alta disponibles per premsa a:

<https://eicub.net/share/service/publicSite?node=workspace://SpacesStore/ff6ea240-03ae-4aa9-ae2b-acfbf160b265>

Contacte de premsa:

Paula Mateu

dhubpremsa@bcn.cat

Colita. Antifémina

Del 31 d'octubre de 2025 al 25 de gener de 2026. Disseny Hub Barcelona

Inauguració: 30 d'octubre les 18,30h

Preus

Entrada general: 6 €

Entrada reduïda: 4 €

Entrada general combinada temporals: 8 €

Entrada reduïda combinada temporals: 5 €

Entrada general combinada: 9,20 € (inclou l'entrada a les exposicions permanents i a les exposicions temporals)

Entrada reduïda combinada: 6,20 € (inclou l'entrada a les exposicions permanents i a les exposicions temporals)